

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

**Szpitalę połączy
unia personalna**
| s. 2

**Recytowali
klasykę**
| s. 3

**Czeši oceniali
narodowości**
| s. 4

Leksykon Polaków – otwarcie

WYDARZENIE: 273 hasła – informacje o polskich organizacjach, prasie i wybitnych osobach z naszego regionu oraz Słowacji zawiera pierwszy tom »Leksykonu Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej«. Takiego kompendium wiedzy o działalności Polaków jeszcze nie było, a to dopiero pierwszy z trzech zaplanowanych tomów. Wydał go właśnie Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego.

Pachnące jeszcze drukiem książki przywieźli we wtorek z Opola do Czeskiego Cieszyńska prof. Zenon Jasiński oraz prof. Bogdan Cimała. To właśnie pod ich redakcją powstaje trzatomowy leksykon. Najpierw zaprezentowali publikację uczniom Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania. Prof. Jasiński wygłosił tam również wykład na temat studiów na polskich uczelniach wyższych. Po południu w Kongresie Polaków odbyła się promocja publikacji.

– To przedsięwzięcie ciągnęło się przez wiele lat. Pomysł pojawił się już w latach 80. Udało mi się wtedy zebrać zespół badaczy i zaczęliśmy gromadzić materiały do leksykonu. W efekcie opracowano ponad 800 haseł, ale nie udało się opublikować wersji naukowej – opowiadał podczas spotkania w Kongresie Polaków prof. Jasiński. Jak wyjaśnił, pod koniec lat 80. opracowane hasła ukazywały się w odcinkach na łamach miesięcznika „Opole”, wydano również wersję książkową w bibliofilskim nakładzie 100 egzemplarzy, ale projekt stworzenia leksykonu swój finał ma dopiero teraz.

– Leksykon wydany jest metodą holenderską, to znaczy, że każdy tom zawierać będzie hasła od „a” do „z”. W pierwszym tomie znalazły się hasła opracowane jeszcze przy wcześniejszych pracach nad leksykonem. Kolejne tomy mają się ukazać do końca 2014 roku – wyjaśnił prof. Cimała.

Jak podkreślił prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek, publikacja ma duże znaczenie dla Zaolzia, ponieważ stanowi kompendium wiedzy o naszym regionie i jego działaczach. Materiał zaprezentowany jest w formie haseł encyklopedycznych.

Fot. TOMASZ WOLFF

Profesorowie: Zenon Jasiński (z lewej) oraz Bogdan Cimała długo podpisywali pierwszy tom leksykonu.

Znajdziemy tam hasła biograficzne poświęcone działaczom i twórcom polskim oraz polonofilom, hasła dotyczące miejscowości zamieszkałych przez Polaków, hasła rzeczowe omawiające działalność organizacji i związków, hasła dotyczące prasy polskiej i wydawnictw oraz hasła problemowe. Nad przygotowaniem publikacji pracowało 35 autorów, także z naszego terenu.

– Podobnych słowników biograficznych czy geograficznych pojawiło się już kilka, ale zawsze trafiały tam tylko najważniejsze, pierwszoplanowe

postaci naszej społeczności. Teraz ukazał się leksykon, zawierający najbardziej kompleksowe informacje o wszystkich naszych związkach, wybitnych osobach oraz gminach, w których żyją Polacy – powiedział naszej gazecie Szymeczek, który sam opracował kilka haseł do publikacji.

– Jeszcze w 1990 roku profesor Jasiński wydał „Mały leksykon nadolziański”, a w latach 90. prof. Józef Golec i Stefania Bojda wydali trzatomowy „Słownik biograficzny ziemi cieszyńskiej”, w którym znajdziemy również biogramy mieszkańców le-

wego brzegu Olzy, ale „Leksykon Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej” jest dotychczas największym tego typu przedsięwzięciem – wyjaśnił Marian Steffek, kierujący Ośrodkiem Dokumentacyjnym Kongresu Polaków.

Autorzy leksykonu do Czeskiego Cieszyńska przyjechali nie tylko po to, by zaprezentować publikację, ale także poprosić o pomoc przy tworzeniu kolejnych tomów encyklopedii. Wkrótce na stronach internetowych opolskiego Instytutu Nauk Pedagogicznych oraz Kongresu Polaków pojawi się wykaz haseł zaplanowanych do tomu 2. Redaktorzy czekają na uwagi i propozycje kolejnych haseł oraz na wsparcie przy zdobyciu informacji i dokumentacji fotograficznej. Pomóc w opracowaniu haseł dotyczących współcześnie działających organizacji mogą na przykład ich prezesi.

ELŻBIETA PRZYCZKO

Więcej zdjęć z promocji można znaleźć na naszej stronie: www.glosludu.cz. W sobotę zamieścimy wywiad z Zenonem Jasińskim.

ZDARZYŁO SIĘ

WIZYTA NA DWÓCH KÓŁKACH

Uczestnicy VII Spotkania Motocyklistów na Śląsku Cieszyńskim odwiedzili wczoraj Szkołę Podstawową z Polskim Językiem Nauczania w Wędrynie. Wybór tego miejsca nie był przypadkowy, gdyż w ogrodzie szkolnym posadzono kilka lat temu dąb upamiętniający Antoniego Józefa Janika, wędryniaka zamordowanego w 1940 roku w Katyniu.

Spotkania Motocyklistów na Śląsku Cieszyńskim, które organizowane są w ramach Międzynarodowego Motocyklowego Rajdu Katyńskiego, mają na celu poznanie historii ziemi, która po I wojnie światowej została rozdzielona pomiędzy Polskę i ówczesną Czechosłowację.

– Choć trasa naszego spotkania jest co roku nieco inna, program staramy się łączyć z górnictwem i lewym brzegiem Olzy. Kiedy brałem udział w 6. Rajdzie Katyńskim, pomyślałem, że ludziom z Polski warto przypominać o tym, że na lewym brzegu Olzy mieszka bardzo wielu rdzennych Polaków – powiedział Mirosław Węglorz z Kaczyc, inicjator Spotkań Motocyklistów na Śląsku Cieszyńskim. W trwającym od niedzieli rajdzie grupa motocyklistów pochodzących z różnych regionów Polski odwiedziła m.in. Kaczycę, Cieszyń, Stonawę, Ostrawę (Muzeum Górnictwa Landek).

Motocykliści rokrocznie odwiedzają jedną z naszych szkół, gdzie spotykają się z miejscowymi dziećmi. W Wędrynie czekał na nich m.in. program w wykonaniu utalentowanych wędryńskich uczniów oraz prezentacja projektu „Katyń... Ocalić od zapomnienia”, w którym miejscowa szkoła wzięła udział. Celem projektu było upamiętnienie wspomnianego Antoniego Janika.

(maki)

Dokończenie na str. 2

POGODA

czwartek

piątek

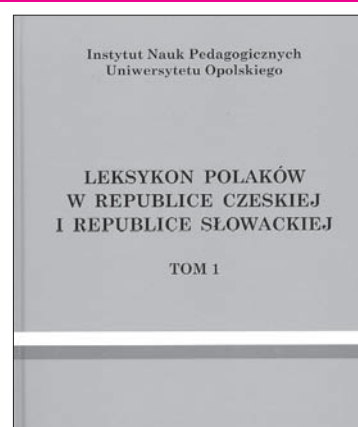

dzień: 20 do 24 °C   dzień: 10 do 14 °C
noc: 11 do 7 °C   noc: 11 do 7 °C
wiatr: 3-7 m/s   wiatr: 2-5 m/s

Gdzie po leksykon?

Pierwszy tom ukazał się w nakładzie 320 egzemplarzy, ale nie jest przeznaczony do sprzedaży. Część trafiła już do bibliotek, uniwersytetów, polskich organizacji, szkół oraz mediów. Organizacje oraz zainteresowane osoby, które chciałyby zdobyć za darmo egzemplarz publikacji, mogą zgłosić się do Kongresu Polaków. Z zawartością książki mogą się również zapoznać nasi czytelnicy. Poszczególne hasła z 1. tomu leksykonu będziemy regularnie publikować na łamach „Głosu Ludu”. Jak zapowiedział prof. Jasiński, po ukazaniu się ostatniego tomu leksykonu Uniwersytet uzyska do niego prawa autorskie i będzie mógł wydać go na przykład w formie płyty DVD, by mógł być dostępny w dużej liczbie egzemplarzy.

(ep)

KRÓTKO

SĄ DOTACJE

JABŁONKÓW (kor) – Władze przyznały miejskie dotacje dla osób fizycznych i prawnych, które zamierzają promować miasto lub organizować imprezy. Na dotację mogą liczyć MK PZKO oraz chór męski „Gorol”. Na zastrzyk finansowy z miasta czekają też kapele „Lipka” i „Torka”. Rada Miasta przyznała ponadto dotacje dla kapeli „Bukon” i rzeźbiarza ludowego Otmara Kantora, polskiego chóru kościelnego oraz na przedsięwzięcia polskiej podstawówki.

* * *

KONTROLA ZEGARÓW

TRZYNIEC (maki) – Straż miejska będzie prowadzić wzmożone kontrole kierowców parkujących swoje samochody w miejscach, które wymagają zastosowania zegaru parkingowego. Powodem jest zwiększająca się liczba przypadków, w których kierowcy na swoim zegarze nie ustawiają aktualnej godziny. W dodatku często za przednią szybą zegara po prostu nie ma. Jeżeli kierowcy nie będą naład przestrzegać obowiązującego systemu parkowania na terenie miasta, darmowe dotąd parkingi zmienią się na płatne.

* * *

FATALNY ZAKRĘT

ORŁOWA (dc) – Pięćdziesięcioletni kierowca toyoty RAV4 spowodował we wtorek wypadek, w którym doznał ciężkich obrażeń. Jadąc drogą w kierunku Hawierzowa, na zakręcie nie dostosował prędkości do stanu technicznego nawierzchni i wjechał na przeciwny pas ruchu, a następnie uderzył w stojący przy drodze betonowy słup oświetleniowy. Trafił do szpitala.

Szpitala połączy »unia personalna«

Szpitala wojewódzkie w województwie morawsko-śląskim otrzymują co roku od ubezpieczalni zdrowotnych prawie o miliard koron mniej, niż potrzebują do sprawnego funkcjonowania. Straty pokrywane są z kasy województwa. Jego władze szukają możliwości, jak zaoszczędzić. Jedną z nich ma być »unia personalna« szpitali.

We wtorek Rada Województwa odwołała dyrektorów szpitali w Hawierzowie, Karwinie-Raju, Trzyńcu i Frydku-Mistku. Odtąd czterema szpitalami, które pozostaną samodzielnymi podmiotami, będą zarządzali dwaj dyrektorzy. – Decyzję tę podjęliśmy pod wpływem rozwoju sytuacji w służbie zdrowia w Republice Czeskiej. Dochody szpitali wyraźnie spadają, przy równoczesnym wzroście kosztów. Nowy układ organizacyjny pomoże w zachowaniu jakości i dostępności opieki medycznej. Równocześnie zaoszczędzimy na zarządzaniu oraz zakupie materiałów i usług – wyjaśnił wicehetman ds. służby zdrowia, Jiří Martinek. Dodał, że sześć szpitali wojewódzkich gospodaruje rocznym budżetem w wysokości ok. 4,5 mld koron, tymczasem wpływy z ubezpieczalni wynoszą tylko 3,6 mld. Na wzrost wielu kosztów kierownictwo szpitali nie ma wpływu – chodzi na przykład o wyższe ceny leków, mate-

Petr Kovařík stanie na czele dwóch szpitali.

riałów medycznych czy wzrost płac na podstawie memorandum podpisanego przez Ministerstwo Zdrowia oraz Związki Zawodowe Lekarzy.

Z fotelami dyrektorskimi muszą się pożegnać: Jan Ferenc (Szpital z Polikliniką w Hawierzowie), Zdeněk Jiříček (Szpital Trzynec) oraz Miroslav Prádka (Szpital w Frydku-Mistku). Dotychczasowy dyrektor Szpitala z Polikliniką w Karwinie-Raju, Petr Kovařík, będzie odtąd szefował również hawierzowskiej placówce, szpitalami w Trzyńcu i Frydku-Mistku będzie zarządzał Tomáš Stejskal, który sprawdził się już w roli menedżera w służbie zdrowia. Ostatnio był dyrektorem szpitala w Bilowcu, gdzie udało mu się w krótkim czasie znacząco poprawić sytuację ekonomiczną lecznicy. »Unia personalna« sprawdziła się w szpitalach w Opawie i Karnio-
(dc)

Kupią prąd na aukcji

Przed mieszkańcami Bogumina otwiera się szansa płacenia mniejszych rachunków za prąd i gaz. W wynegocjowaniu niższej ceny mają pomóc elektroniczne aukcje, które miasto chce zorganizować w najbliższych dwóch miesiącach. Wiceburmistrz Lumír Macura spodziewa się, że dzięki temu mieszkańcy zaoszczędzą nawet 20-30 proc. z dotychczasowych opłat za gaz i elektryczność.

Tzw. e-aukcje pomogą wyłonić takich dostawców gazu i prądu, którzy zaproponują najkorzystniejsze

warunki. – Im więcej mieszkańców będzie zainteresowanych tańszymi mediami, tym większa szansa na wynegocjowanie niższej ceny. W związku z tym rozpatrujemy możliwość, żeby do naszej e-aukcji włączyć również mieszkańców sąsiednich gmin – Rychwałdu oraz Lutyni Dolnej – poinformował wiceburmistrz.

Osoby zainteresowane wspólnym odbiorem energii będą mogły zgłaszać się bezpośrednio w ratuszu. Żeby było wiadomo, o jak duże zużycie chodzi, będą musiały przynieść

z sobą ostatnie rozliczenie sprzedaży prądu i gazu. – Mieszkańcy uzyskają na dodatek pewność, że na umowie nie pojawią się niekorzystne dla nich obwarowania zapisane drobnym mactkiem – przekonuje L. Macura.

W parze z aukcją elektroniczną na dostawców energii dla mieszkańców zostanie przeprowadzona oddzielna e-aukcja, której celem będzie obniżenie opłat za media, z których korzysta miasto oraz jego spółki. Chodzi m.in. o oświetlenie publiczne oraz budynki ratusza, szkół i przedszkoli, remizy czy szpitala.
(sch)

Szybciej o 20 km/h. Ale nie tak szybko...

Na wybranych drogach pierwszej klasy będzie można jeździć szybciej. Na mocy wczorajszej uchwały Rządu RC dotychczasową „dziewięćdziesiątkę” zastąpi wyższa dopuszczalna prędkość – 110 km na godz. – poinformowała ČTK.

Projekt, który przedłożyło rządu Ministerstwo Transportu RC, wprowadzając zmiany w podziale dróg publicznych na klasy i kategorie, praktycznie likwiduje kategorię drogi ekspresowej. Nowy podział określa ją jako autostradę drugiej klasy z maksymalną dopuszczalną prędkością 130 km na godz. Nowy podział ma obowiązywać również w ramach dróg I klasy, na których do tej pory obowiązywała „dziewięćdziesiątka”. Na odcinkach, gdzie obydwa kierunki są od siebie oddzielone, ministerstwo proponuje wprowadzenie maksymalnej prędkości wyższej o 20 km na godz. W pozostałych przypadkach zostanie zachowana dotychczasowa prędkość 90 km na godz. MT zastrzega jednak, że wyższa prędkość nie zacznie obowiązywać automatycznie. Najpierw na poszczególnych odcinkach dróg pierwszej klasy zostaną przeprowadzone audyty bezpieczeństwa, a dopiero potem pojawią się na nich nowe znaki ograniczenia prędkości.
(sch)

WIZYTA NA DWÓCH KÓŁKACH

Dokończenie ze str. 1

– Spotkanie się z czymś nowym jest dla szkoły zawsze miłe. Kiedy dowiedzieliśmy się z „Głosu Ludu” o tym, że rajdowcy chcą odwiedzić naszą szkołę, to bardzo się ucieszyliśmy, gdyż ich inicjatywa wiąże się niejako z naszą placówką. Oprócz tego, że w naszym ogrodzie znajduje się dąb pamięci, niedawno przeprowadziliśmy lekcję historii przypominającą rocznicę zbrodni katyńskiej oraz katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem – powiedziała Elżbieta Wania, dyrektor wędryńskiej podstawówki. Uczestnicy spotkania mieli możliwość zapoznania się nie tyl-

ko ze szkołą, ale także z gminą, o której opowiedział im Bogusław Raszka, wicewójt Wędryni. – W wyjazdach na Śląsk Cieszyński biorę udział od trzech lat. Takich dobrych i ciepłych ludzi, których tutaj spotykam, jest pod Warszawą, gdzie mieszkam, niewielu. Dzięki odwiedzinom tej ziemi człowiek odżywa i zbiera siły na życie w centrum Polski – oceniła jedna z uczestniczek rajdu, Katarzyna Rawicz-Olędzka. Po programie, który miał miejsce w szkole, spotkanie zostało przeniesione na zewnątrz. Tam w głównej roli znalazły się motory, które wabiły zarówno chłopców, jak i dziewczynki.
(maki)

Dużą atrakcją dla dzieci były motory.

Pierwsze dni wielkiego remontu

Kierowcy korzystający z drogi I/11 mają za sobą pierwsze dni remontu, który mocno daje im się we znaki. Remont odcinka między Trzyncem-Nieborami a Bystrzycą rozpoczął się w poniedziałek, a zakończy się dopiero za pięć miesięcy. Prace podzielono na etapy i ich części. Na razie remontowany jest „podetap” między Nieborowskim Kopcem a restauracją „Sojka”. Ruch ograniczony jest do jednego pasa i sterowany jest przez sygnalizatory świetlne.

Prace drogowe niesamowicie skomplikowały życie rodzicom dzieci, które uczęszczają do polskiej szkoły w Nieborach. Przede wszystkim tych, które po lekcjach chodzą do świetlicy w Ropicy (w nieborowskiej szkole świetlicy nie ma). – Dotąd było tak, że na-

uczycielka odprowadzała dzieci na przystanek i czekała, nim wsiądą do autobusu. Teraz autobusy się spóźniają, nawet o dwadzieścia czy trzydzieści minut, a nauczycielka musi wracać do szkoły. Dlatego musieliśmy się umówić z rodzicami, by zwalniali się z pracy i przewozili dzieci samochodami – mówi nauczycielka Lidia Rucka. Zarówno nauczyciele, jak i rodzice wożący dzieci do szkoły, muszą liczyć się z tym, że droga zajmuje teraz więcej czasu niż zwykle.

Choć ograniczenie ruchu od strony Czeskiego Cieszyńska zaczyna się dopiero pod Nieborowskim Kopcem, kolejki samochodów ciągnęły się wczoraj przed południem już od Ropicy. Pokonanie samochodem 10-kilometrowego odcinka z Czeskiego Cieszyńska do Nieborów

Końca kolejki nie widać...

zajął redaktorze „Głosu Ludu” ponad godzinę. Długi sznur pojazdów

ciągnął się również na drodze I/68 od strony Frydka-Mistka, która na-

wiązuje do I/11 na skrzyżowaniu w Nieborach. Nad płynnością ruchu czuwał tam patrol policyjny.

– W pierwszych trzech dniach remontu samochody traciły w kolejkach przed światłami ok. 30-40 minut, zwykle udało im się „załapać” na zielone światło za trzecim lub czwartym podejściem. Wiele zależy od pory dnia – powiedziała redaktorze rzeczniczka policji, Daniela Vlčková. Zdaniem policji, nie jest tak źle, przewidywano większe opóźnienia. W kolejkach najwięcej jest ciężarówek, kierowcy samochodów osobowych w dużej mierze korzystają z trasy przez centrum Trzyncia. Kierowcom tirów zmiernym na Słowację proponowany jest objazd przez Wałaskie Międzyrzecze i Maków. Ta trasa nie wszystkim jednak odpowiada.
(dc)

Recytowali klasykę

Dzieci z polskich przedszkoli z całego regionu zjechały wczoraj do Czeskiego Cieszyna. Każde z przygotowanym wierszem. W „Strzelnicy” odbył się Przegląd Recytacji Przedszkoli.

– To już dziewiąta edycja tej imprezy. Patronuje jej i finansuje ją Zarząd Główny Macierzy Szkolnej w RC, a organizacją zajmuje się przedszkole z Lesznej Dolnej. Nagrody książkowe dla wszystkich uczestników ufundował Konsulat Generalny RP w Ostrawie – wyjaśnił Andrzej Russ, prezes Macierzy. Jak wytłumaczył, na przeglądzie recytacji nie ma rywalizacji między dziećmi, nagrody i dyplomy otrzymuje każde dziecko.

– Dzieci lubią występować na scenie. Niektóre czują się bardzo pewnie przed publicznością, inne mają tremę. Dla wszystkich jest to jednak wielkie przeżycie, w końcu nawet niektórzy dorośli nie mają odwagi wyjść na scenę – powiedziała główna organizatorka imprezy, Maria Przywara, kierowniczka dolnoleszńskiego przedszkola.

W sumie wystąpiło 44 dzieci z 21 placówek, a ze sceny zabrzmiała klasyka polskiej literatury dziecięcej. Prym wiodły wiersze Juliana Tuwima, Wandy Chotomskiej, Doroty Gellner, Danuty Wawiłow czy Cze-

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Z takiej nagrody trudno się nie cieszyć.

sława Janczarskiego. W „Strzelnicy” recytowały również dzieci z zaprzyjaźnionego przedszkola z Tychów, a

nauczycielki z tej placówki pomagały w tym roku w przygotowaniu programu towarzyszącego. Młodym

recytatorom kibicowały na widowni nauczycielki oraz niektórzy rodzice, babcie i dziadkowie. (ep)

Masz pomysł? Złóż wniosek

Młodzież z ciekawymi pomysłami jest mile widziana w Karwinie. Miasto zachęca młodych ludzi w wieku od 15 do 30 lat do składania projektów w ramach drugiej tury naboru wniosków do programu unijnego „Młodzież w działaniu”.

– Mile widziany będzie każdy projekt, który wesprze poczucie przynależności ludzi do naszego miasta, ale zgłosiły się do nas też zainteresowane osoby z Orłowej oraz Ostrawy – zapewnia zastępca prezydenta Karwiny, Lukáš Raszyk. – Uczennice Średniej Szkoły Zdrowotnej w Karwinie przygotowały udane przedstawienie teatralne dla mieszkańców miejscowego Domu Seniora, w przygotowaniu jest pokaz ekstremalnej jazdy rowerowej czy warsztaty gier stołowych – Raszyk wylicza inicjatywy, które już się odbyły w ramach programu lub zaplanowane są na najbliższe miesiące.

Kolejne wnioski można składać do 30 kwietnia, swoimi pomysłami można się również podzielić na profilu na Facebooku. Projekt musi być wymyślony i wprowadzić w życie modzi ludzie. Może chodzić o jednorazową inicjatywę lub trwającą dłużej, ale najwyżej rok, projekt. Unia Europejska wesprze pomysły młodych ludzi kwotą nawet 70 tys. koron. (ep)

Uczniowie z Sibicy wsparli cieszyńskie psy

Akcję zbierania karmy dla bezpańskich psów z cieszyńskiego schroniska zorganizowała uczennica piątej klasy polskiej podstawówki w Czeskim Cieszynie-Sibicy, Dominika Lipa. Skąd u piątoklasiarki taka wrażliwość?

– Po spotkaniu z Marcinem Pałaszem, który napisał książkę o swoim psie, którego zabrał ze schroniska, pomyślałam, że chciałabym pomóc pieskom w schronisku. Zrobiłam ogłoszenie, wywiesiłam w szkole. Dzieci przynosiły jedzenie dla czworonogów. Pomagał mi brat Mateusz i mama z tatą – mówi Dominika Lipa, która jeszcze nim zaczęła zbierać wśród kolegów i koleżanek karmę odwiedziła wraz z rodzicami cieszyńskie schronisko. Ta wizyta pomiędzy kojcami pełnymi bezpańskich psiaków utwierdziła ją w przekonaniu, że chce im pomóc.

W sumie dzieci z sibickiej podstawówki uzbierały 64 kilogramy je-

dzenia dla psów oraz kilka garnków i misek, również bardzo potrzebnych schronisku. Kilka przyniesionych przez uczniów opakowań karmy dla kotów schronisko przekazało placówce opiekującej się bezpańskimi kotami.

Zaangażowanie Dominiki w pomoc psiom ze schroniska zrodziło w dzieciach myśl, by jednego z podopiecznych placówki przygarnąć. Teraz mieszka z nimi wiekowa miniaturka jamnika, która mimo, iż jest ulubieńcem rodziny, nie stanowi kompana do spacerów czy wycieczek w góry. Większość czasu spędza bowiem w domu. Dlatego dzieci chcą przygarnąć psiaka, z którym będą mogły razem wędrować, biegać, bawić się. Rodzice planują wcześniej wybudować wokół domu solidne ogrodzenie. Dopóki nie zostanie ukończony, psa nie wezmą. Jednak w pełni popierają pomysł dzieci, przyznając, że oboje od dziecka zawsze mieli w domu psy. (indi)

Fot. BEATA TYRNA

Rodzina Lipów przymierza się do adopcji jednego z psów ze schroniska.

WYDANO NAD WISŁĄ...

Petra Maria Schmitt, Christian Dreller, Skąd się biorą dziury w serze?

Gdzie chowa się słońce, kiedy śpiemy? Dlaczego banany są krzywe? Dlaczego gwiazdy świecą? Jak to jest być starym? Skąd się bierze prąd w gniazdku? – odpowiedzi na te i wiele innych pytań przynosi książka „Skąd się biorą dziury w serze?” wydana przez wydawnictwo Prószyński i S-ka. Chociaż w podtytułe są „Historyjki dla ciekawskich dzieci”, to pozycja nie tylko dla najmłodszych. W końcu kto, jak nie my – dorośli, ma za zadanie objaśnianie świata naszym dzieciom, wnukom. A jeżeli do tego mamy tak sprawne narzędzie, jak książkę z blisko 20 historyjkami, to dostaniemy proste recepty. Petra Maria Schmitt nie napisałaby pewnie

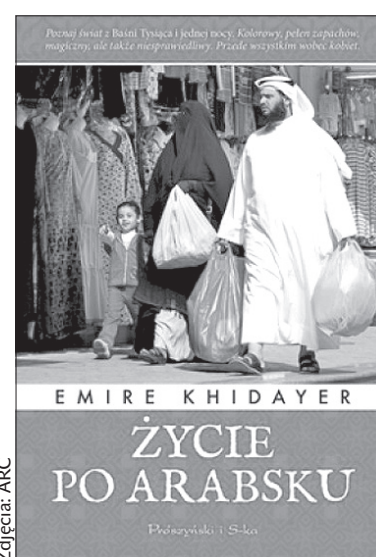

tej książki, gdyby nie trójka jej dociekliwych, a może być inaczej? dzieci, które zadawały dziesiątki pytań...

Skąd więc biorą się dziury w serze. Trzeba wczytać się w historię pani

Kwiatka i jej uczniów, którzy wybierają się na kolejną wycieczkę – tym razem do mleczarni. Być może na skutek ostrzeliwania kawałka sera... Mogę was zapewnić, że kilkanaście historyjek na ponad stu stronach to świetna zabawa intelektualna dla całej rodziny.

Emire Khidayer, Życie po arabsku Zamachy podczas maratonu w Bostonie i najnowsza książka bratysławskiej doktorantki – Emire Khidayer. Takie nasunęło mi się skojarzenie. Dlaczego? Zanim ktoś zrzuci winę na cały świat muzułmański, niech najpierw sięgnie po tę książkę. „Życie po arabsku” wydane przez Prószyński i S-ka to świetny przewodnik po świecie arabskim, w którym mamy do czynienia z dobrze znanymi nam uczuciami i pojęciami. Z książki bra-

Zdjęcia: ARC

tysławskiej doktorantki wyłania się obraz sympatycznych i gościnnych

ludzi. Jedną z zasad obowiązujących przy stole brzmi: – Nie powinno się odmawiać jedzenia, którego już przed nami próbował ktoś inny.

Dla wielu z nas zaskoczeniem na pewno będzie święto narodzin „subuu”. Religijna tradycja mówi, że siódmego dnia po narodzinach dziecka należy zabić barana. Jeżeli urodzi się chłopiec, zabija się dwie sztuki, w przypadku dziewczynki wystarczy jedna sztuka. Osoby, które zamierzają po krajach arabskich podróżować samochodem, koniecznie muszą przeczytać „komunikacyjne rozdziały”. Jeżeli ktoś narzeka na kulturę jazdy nad Wełtawą i Wisłą, może zmienić zdanie.

Najważniejszy przekaz płynący z książki jest taki: jeżeli spotkamy na ulicy Araba, nie kojarzmy go od razu z terrorystami. **Tomasz Wolff**

Czesi oceniali narodowości

Choć nieraz odnosimy wrażenie, że Czesi nie lubią Polaków, wcale nie jest tak źle. Do takich wniosków można dojść wczytując się w wyniki badań przeprowadzonych przez Ośrodek Badania Opinii Publicznej Instytutu Socjologii Akademii Nauk RC. Oto co pokazały.

Pracownicy Ośrodka przeprowadzili w pierwszej połowie marca badania ankietowe wśród 1059 mieszkańców kraju, reprezentujących różne regiony, wiek, poziom wykształcenia. Osoby ankietowane oceniały stopniami od 1 do 5 szesnaście narodowości żyjących w Republice Czeskiej. Poszczególne stopnie miały następujące znaczenie: 1 – bardzo sympatyczny, 2 – raczej sympatyczny, 3 – ani sympatyczny, ani niesympatyczny, 4 – raczej niesympatyczny, 5 – bardzo niesympatyczny.

Pierwsze oraz ostatnie miejsce nie są żadnym zaskoczeniem. Zwycięzcami ankiety zostali Czesi, na samym końcu uplasowali się Romo-

wie. 83 proc. respondentów oceniło Czechów jako bardzo sympatycznych lub sympatycznych, a tylko 2 proc. uznało ich za niesympatycznych. Bardzo podobne były wyniki dotyczące Słowaków. Spośród pozostałych narodowości najlepiej wypadli Polacy, którym ponad połowa respondentów dała pozytywne oceny (1-2), jedna trzecia neutralną trójkę, a tylko 12 proc. negatywne noty. Oceny negatywne przeważają natomiast nad pozytywnymi i neutralnymi u Ukraińców, Rumunów, Albańczyków, a zwłaszcza u Romów, których prawie połowa ankietowanych zaszerogowała do kategorii bardzo niesympatyczny. – Bardziej szczegółowa analiza po-

kazała, że ludzie powyżej 60. roku życia częściej wyrażali antypatie wobec Niemców, młodzi w wieku 15-19 lat wobec Wietnamczyków – powiedział analityk Jan Červenka.

Próbowaliśmy dociec, czy sympatie mieszkańców województwa morawsko-śląskiego różniły się od średniej krajowej. – W tym regionie było za mało respondentów, by ewentualne odchylenia były istotne statystycznie. Można natomiast powiedzieć, że nieco większą sympatią darzyli respondenci Polaków, Greków, a także Żydów, natomiast wyraźnie większe były sympatie do Słowaków – tak Červenka odpowiedział na pytanie „Głosu Ludu”.

DANUTA CHLUP

OCENA NARODOWOŚCI ŻYJĄCYCH W RC (proc.)

	1	2	3	4	5	ocena średnia
Czesi	48	35	14	2	0	1,69
Słowacy	41	42	14	2	1	1,79
Polacy	13	41	33	9	3	2,47
Grecy	8	29	43	10	4	2,72
Żydzi	7	25	43	10	6	2,80
Niemcy	7	29	38	18	7	2,87
Węgrzy	4	24	44	16	5	2,96
Bułgarzy	4	20	49	15	5	2,98
Rosjanie	5	21	39	25	8	3,11
Serbowie	4	17	41	21	9	3,16
Wietnamczycy	3	17	43	24	12	3,26
Chińczycy	2	12	40	26	11	3,35
Ukraińcy	2	11	34	33	19	3,57
Rumuni	1	7	35	35	16	3,60
Albańczycy	1	6	33	32	19	3,66
Romowie	1	3	17	29	49	4,24

Uwaga: Tam, gdzie suma procentów przy poszczególnych narodowościach nie wynosi 100, pojawiały się odpowiedzi „nie wiem”.

Źródło: Ośrodek Badania Opinii Publicznej przy Instytucie Socjologii AN RC

Opr. (dc)

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów.

CZY KRÓL NIE JEST NAGI?

Nie jestem regularnym czytelnikiem „Głosu Ludu”, moją uwagę zwróciła jednak dyskusja, jaka przetoczyła się na łamach gazety oraz w sieci w związku z ostatnimi felietonami Darka Jedzoka. W dyskusji szafuje się rozmaitymi etykietami, brak natomiast głębszego namysłu nad źródłem powracających kontrowersji, do którego zresztą powierzchowność tekstów Darka sama nie bardzo zachęca. Nie podzielam zgoda żadnej z opinii obecnych w polskich środowiskach prawniczych, które Darek Jedzok w swych tekstach wyśmiewa i stygmatyzuje jako niedostatecznie oświecone. Jednocześnie nie podzielam gazetowo-facebookowego przyklaskiwania naszemu felietoniście, który dzięki nierzadko brutalnym dystynkcjom społecznym, a czasem skrzywdzonym przemycanym inwektywom rzucanym w stronę konserwatywnych poglądów, musiał już sobie zaszkarbić miano niekoronowanego króla zaolziańskich postępowców. Warto zobaczyć, czy aby król nie jest nagi, a w lepszym wypadku, czy królem (jak w wielu innych sferach zaolziańskiego życia) nie został jednooki.

Popieram pluralizm opinii, będący ideałem

sprawnie funkcjonującej nowoczesnej liberalnej demokracji. W imię tego właśnie pluralizmu pytam: czemu służy przeszczepianie specyficznie polskich wojen kulturowych i politycznych na zaolziański grunt, jak ma to miejsce w tekstach Darka? Mobilizacja do realnej bądź symbolicznej walki z polskim „ciemnogrodem” jedynie wzmacnia zaciętrzewienie i resentymenty tych, którzy słusznie bądź niesłusznie poczuli się wyszydzeni. Zamiast modernizować, wywołuje czysto reaktywny impuls konserwujący konflikt, a przez to – jak trafnie zauważył Grzegorz Gąsior w internetowym komentarzu do felietonu o żołnierzach wyklętych – pogłębia dwubiegunowość debaty. Tego typu walczący liberalizm wydaje mi się wyjątkowo mało tolerancyjny wobec innych opcji politycznych i ideowych wyborów. Co więcej, nie wnosi nic nowego w zaolziański kontekst kulturowo-społeczny. Żyjąc na skrzyżowaniu kultur, dysponujemy przecież nieomal wszystkimi liberalno-demokratycznymi zdobyczami jako społeczność wielonarodowa, wielowyznaniowa, umiarkowanie patriotyczna i preferująca wspólnotę regionalnych interesów ponad doraźnymi podziałami politycznymi.

Jedzoka ograniczanie się do ironii w celach politycznej interwencji budzi także pewien niedosyt, którego nie potrafi złagodzić usprawiedliwianie się gatunkową lekkością i kąśliwością felietonistycznej formy wypowiedzi. Od publicysty drukującego w gazecie Polaków w Republice Czeskiej można chyba oczekiwać bardziej odrębnego i specyficznego tonu, współbrzmiejącego z lokalnością i wieloznacznością pogranicza. Tymczasem odnoszę wrażenie, że w przypadku niektórych felietonów Darka mamy do czynienia z importem gotowych ideowych kontrowersji, które każdy przeciętny czytelnik polskiej publicystyki potrafi w okamgnieniu zidentyfikować, a także zaszufladkować. Taka strategia być może zwiększa facebookową „klikalność” i liczbę odsłon prywatnych stron internetowych Darka Jedzoka, mam jednak wątpliwości, czy równie dobrze współgra z postulowaną (nie tylko chyba przede mną) rozsądną i nowoczesną polityką tożsamości skrojoną na miarę zaolziańskich potrzeb.

W tym sensie po części zgodzę się także z Marianem Siedlaczkiem, który protestując przy okazji felietonu Darka poświęconego niepokor-

nym, jednocześnie zgłosił postulat podjęcia bardziej ambitnej próby ujęcia tematów i większego niuansowania opinii w odniesieniu do stricte polskich kwestii politycznych i kulturowych. Dziennikarskie dowalanie każdemu, kogo się nie lubi (a niektórym czytelnikom wypada przypomnieć, że Darek w swej publicystyce wymierza oświeceniowe ciosy nie tylko prawicowemu i religijnemu fanatyzmowi, lecz także lewicowemu i ekologicznemu oszołomstwu) jest zajęciem o tyleż wewnętrznie satysfakcjonującym, co przewidywalnym. Wypada zatem mieć nadzieję, że Darek Jedzok, nie chowając głowy w piasek felietonistycznej jednostronności, zaproponuje nam bardziej pogłębioną refleksję dotyczącą choćby kwestii tożsamości kulturowej naszej społeczności, a być może także problemów ogólnoeuropejskich czy nawet kosmologicznych. Do tej pory z pewnością doczekamy się kolejnego nabytku w bogatej kolekcji zwierzęcych felietonów poświęconych karpom, gęsiom, delfinom i zmarłym chomikom, a także przykładów świętego oburzenia w imię dość wąsko rozumianej nowoczesności.

Krzysztof Kołek, Czeski Cieszyn

LISTY DO REDAKCJI

AUSTRIACKI RELIKT PRZY JABŁONKOWSKIEJ

Na mapie miasta Cieszyna z 1904 roku znajdują się tory kolejowe, prowadzące z dworca przez ulicę Jabłonkowską do „Erzherzog Kohlenverschleis” – składnicy węgla. Jeszcze po II wojnie światowej działała jako „Rucza”. Pamiętam, że jako dziecko, jadąc z rodzicami końmi na targ lub zakupy czy do krewnych, przejeżdżaliśmy przez te tory. Niekiedy trzeba było zaczekać, żeby nie wjechać pod przejeżdżający pociąg z węglem.

Wraz z likwidacją składnicy węgla w latach 60.-70. ubiegłego wieku tory kolejowe w tym miejscu stały się zbędne. Dziś już prowadzą tylko znikąd donikąd przez asfaltową drogę, co zmusza kierowców do zwalniania. Obcy kierowcy nie zwracają uwagi odpowiedni znak drogowy. Od czasu do czasu tory są zalewane mieszaniną żwiru i asfaltu, ale po kilku miesiącach znowu stają się przeszkodą dla przejeżdżających samochodów.

Drugi przejazd ulicą Jabłonkowską z dworca kolejowego do fabryki mebli Kohna jest widoczny na mapie z 1938 r. Ten był pewnie zlikwidowany wraz z fabryką w czasie okupacji.

Czy Urząd Miejski w Czeskim Cieszynie nie może zmusić właściciela drogi i szyn do usunięcia tej przeszkody?

Oton Wania

* * *

»MELODIA« POPŁYŃĘŁA W MONTREUX

Prawdziwie zimowa i mroźna aura sprzyjała powielkanocnemu wyjazdowi chóru żeńskiego „Melodia” wraz z osobami towarzyszącymi do oddalonego o blisko 1500 kilometrów miasteczka Montreux na południu Szwajcarii. Tam chórzystki wzięły udział w prestiżowym 49. Międzynarodowym konkursie chóralnym „Montreux Choral Festival”, który odbył się w dniach 3-6 kwietnia 2013 r.

Zespoły zakwalifikowane do festiwalu oceniane były na podstawie prezentacji wokalne podczas dwóch koncertów konkursowych. Pierwszy koncert odbył się w teatrze w Vevey, podczas którego zespoły prezentowały utwory muzyki dawnej, utwór obowiązkowy dla każdej kategorii – dla „Melodii” był to „Cantemus” węgierskiego kompozytora Lajosa Bardosa oraz utwór muzyki współczesnej. Program „Melodii” oprócz utworu obowiązkowego obejmował G.P. da

Palestriny „Esurientes” oraz M. Jasińskiego „Preludium i Fughetta”.

Drugie przesłuchanie konkursowe odbyło się w Sali Strawińskiego w Montreux – audytorium przeznaczonego dla dwóch tysięcy widzów. Chóry prezentowały w nim program dowolny. „Melodia” wykonała zróżnicowany pod względem wykonawczym repertuar wokalny, J. Dostalika „Vrt sa, dievča” z elementami tańca ludowego Markety Pírek. Kolejnym utworem była stylizacja ludowa pieśni z Podhala „Idzie dysc”, która została wzbogacona prezentacją wokalną solistki Edmundy Juroszek, a następnie B. Martinu „Hlásání pasaček” z partią solową w wykonaniu sopranistki Izabeli Drong. Finałem koncertu był

utwór K. Jenkinsa „Adiemus” z udziałem pianisty Witolda Pienkowskiego. Całość występu podkreślały przepiękne stroje śląskie, w których panie wystąpiły podczas koncertu prezentując w ten sposób folklor naszego regionu.

Na podstawie tych dwóch prezentacji „Melodia” otrzymała dyplom „bien” – znaczy dobry. Warto zaznaczyć, że w konkursie udział wzięło 10 zespołów z całego świata – Wenezueli, Korei, Irlandii, Włoch, Belgii, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Rosji, Słowenii.

Oprócz koncertowania chórzystki „Melodii” miały możliwość relaksu i podziwiania pięknych widoków w miejscowości Imst (Austria) w drodze do Szwajcarii, zaś nad Jeziorem Genewskim urzekła nas prawdziwa

wiosna wraz z kwitającymi kwiatami i zupełnie innym klimatem. Piękno architektury typowej dla tej części Szwajcarii podziwialiśmy w miejscowości Leysin na wysokości blisko 1300 m n.p.m., która stała się dla nas domem przez tych kilka dni pobytu w Szwajcarii. Niezapomnianym przeżyciem była na pewno jednodniowa wycieczka do francuskiego Chamonix i wyjazd kolejką na jeden ze szczytów masywu Mont Blanc – Aiguille du Midi - 3842 m n.p.m., by spojrzeć na najwyższy szczyt Europy, który niestety był dla nas niewidoczny. Do domów wróciliśmy z nowymi doświadczeniami wokalnymi, zmobilizowane do dalszej pracy.

(hvp)

* * *

ZŁOTE PASMA

Chóry „Trallala” oraz „Trallalinki” działające przy PSP w Czeskim Cieszynie wzięły udział w XXIII Regionalnej Edycji Ogólnopanstwowego Przeglądu Chórów Szkolnych w Orłowej. Oba chóry ponownie zdobyły złote pasma. Komisja przyznała chórowi „Trallala” dyplom za dramaturgię programu oraz wyróżniła akompaniatora Andrzeja Molina. Jurorom podo- bało się również wokalne przygotowanie chóru.

Beata Brzóska

„Melodia” tym razem zaśpiewała w Szwajcarii.

CZWARTEK 18 kwietnia

 TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.09** Polityka przy kawie **8.25** Billy - kot - Kanałowe koty **9.30** Natura w Jedyńce - Wszystkie słońce prezydenta **10.35** My Wy Oni **11.05** Plebania (s.) **11.30** Moda na sukces (s.) **12.00** Wiadomości **12.05** Agrobiznes **12.25** Natura w Jedyńce - Kameleony **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Klan (s.) **14.30** Wszystko przed nami (s.) **15.00** Wiadomości **15.25** Ja wam pokażę! **16.25** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Prawdziwe życie (s.) **18.40** Wszystko przed nami (s.) **19.10** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.30** Ojciec Mateusz (s.) **21.25** Sprawa dla reportera **22.15** Elżbieta Jaworowicz - Tak było, tak jest **22.35** Białe kołnierzyki (s.) **23.30** Zagubieni 6 (s.).

 TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) **6.40** Dwójka Dzieciom - Opowieści Śrubziemia **7.05** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **10.45** Barwy szczęścia (s.) **11.20** Na dobre i na złe (s.) **12.20** Pozyteczni.pl (s.) **12.50** Ja to mam szczęście! (s.) **13.00** Wojciech Ceirowski - boso przez świat - Ludzie buszu **13.40** Postaw na milion **14.40** Ja to mam szczęście! (s.) **15.05** Rodzinka.pl (s.) **15.45** Panorama Kraj **16.10** Na dobre i na złe (s.) **17.05** Castle (s.) **18.00** Panorama **18.50** Jeden z dziesięciu **19.30** Ja to mam szczęście! (s.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Dr House (s.) **22.35** 70. rocznica powstania w getcie warszawskim - Zubin Mehta i Izraelska Orkiestra Filharmoniczna (koncert w Teatrze Wielkim).

 TV KATOWICE

6.00 Serwis Info **6.15** Info Poranek **8.03** Gość poranka **10.10** Biznes - otwarcie dnia **10.30** Serwis Info **10.45** Gość poranka **10.55** Serwis sportowy **11.00** Serwis Info **12.20** Biznes **13.00** Serwis Info **14.10** Raport z Polski **14.30** Serwis Info **15.15** Rozmowa dnia **15.30** Serwis Info **16.00** Raport z Polski **16.50** Biznes **17.00** Pasma lokalne **20.00** Mineła 20ta **20.45** Infoexpress **21.05** Telekurier **21.45** Pasma lokalne **22.15** Losowanie Lotto **22.24** Serwis Info **22.30** Jan Pospieszalski. Blżej **23.15** Info Dziennik **23.45** Sportowy Wieczór.

 POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Rodzina zastępcza plus (s.) **9.00** Świat według Bundych (s.) **10.00** Trudne sprawy **11.00** Dlaczego ja? **12.00** Duval i Moretti **13.00** Dom nie do poznania **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Trudne sprawy 5 **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** Zdrady (s.) **21.00** Przyjaciółki 2 (s.) **22.00** Na krawędzi (s.) **23.00** John i Mary (dramat USA).

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 17. 4. 2013

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, CH Auchan	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,158	0,162	0,156	0,162
EUR	4,080	4,150	4,060	4,160
USD	3,130	3,210	3,060	3,200
	Czeski Cieszyn, dworzec			
	kupno	sprzedaż		
PLN	6,22	6,38		
EUR	25,60	26,10		
USD	19,40	20,00		(mar)

PROGRAM TV

22.50 Rizzoli & Isles (s.) **23.45** Firma (s.) **0.45** Żywe trupy (s.).

PIĄTEK 19 kwietnia

 TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.09** Polityka przy kawie **8.25** Domisie - Urodziny pani Róży **9.30** Natura w Jedyńce - Kameleony **10.30** Requiem dla 500 tys. **11.05** Plebania (s.) **11.30** Moda na sukces (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.25** Nie ma rady na odpady? - Drugie życie butelki PET **12.50** Zwierzęta świata - Najmłodsi w ZOO **13.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Klan (s.) **14.30** Wszystko przed nami (s.) **15.00** Wiadomości **15.25** Sprawa dla reportera **16.25** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** OPOLE! Kocham Cię! **18.20** Ranczo (s.) **19.10** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.30** Anna German (s.) **21.35** Nawiedzony dwór **23.15** Wyprawa po śmierć **0.50** Tajemnica twierdzy szyfrów (s.).

 TVP 2

6.15 Złotopolscy (s.) **6.45** Dwójka Dzieciom - Opowieści Śrubziemia **7.05** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **10.40** Barwy szczęścia (s.) **11.20** Na dobre i na złe (s.) **12.15** Makłowicz w podróży - Walia **12.50** Ja to mam szczęście! - ulubione skecze **13.00** Wojciech Ceirowski - boso przez świat - W krainie duchów **13.35** Kabaretowy Klub Dwójki na wakacjach - Szczecin 2012 **14.35** Ja to mam szczęście! (s.) **15.10** Rodzinka.pl (s.) **15.45** Panorama Kraj **16.15** Dr House (s.) **17.55** Dzięki Bogu już weekend **18.00** Panorama **18.50** Jeden z dziesięciu **19.30** Ja to mam szczęście! (s.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Rodzinka.pl (s.) **21.45** Dzięki Bogu już weekend **23.00** Tylko dla dorosłych **23.15** Piąty Stadion **23.25** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **0.20** Paradoks.

 TV KATOWICE

6.00 Serwis Info **6.15** Info Poranek **7.30** Serwis Info **8.03** Gość poranka **10.10** Biznes - otwarcie dnia **10.21** Info Poranek **10.30** Serwis Info **10.45** Gość poranka **11.00** Serwis Info **11.55** Serwis sportowy **12.20** Biznes **12.30** Serwis Info **14.10** Raport z Polski **14.30** Serwis Info **15.15** Rozmowa dnia **16.00** Raport z Polski **16.50** Biznes **17.00** Pasma lokalne **20.00** Forum **20.45** Infoexpress **21.05** Telekurier **21.30** Serwis Info **21.45** Pasma lokalne **22.17** Serwis Info **22.30** Info Dziennik **23.32** Ostatni bój warszawskiego getta **0.03** Chutor Konne.

 POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Rodzina zastępcza plus (s.) **9.00** Świat według Bundych (s.) **9.30** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Trudne sprawy **11.00** Dlaczego ja? **12.00** Duval i Moretti **13.00** Przyjaciółki 2 (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Trudne sprawy 5 **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** Tylko taniec - Got to Dance 3 **22.00** Legion (horror USA) **0.10** Przyzwoity przestępca (film kopr.).

 TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Przygody Tintina (s. anim.) **9.25** Życia niezwykajne - Vilma Cibulková **10.20** Blaski i cienie kolekcjonerstwa **11.00** Życie na zamku (s.) **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Bananowe rybki **14.40** Opowiadania filmowe **16.05** Podróżomania **16.40** AZ kwiz **17.05** Mała farma **17.30** Alfabet TVC **18.00** Wiadomości regionalne **18.25**

Taxi **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Opowiadaj (s.) **20.55** 13. komnata T. Kvocha **21.25** Wszystko-party **22.05** Oto showbiznes **23.15** Policja kryminalna Paryż (s.) **0.00** Miasto kocic (s.).

 TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Potomkowie sław **9.05** Piękne ślady **9.35** Galerie sztuki **10.00** Niemowlaki za kratkami **10.45** Powroty dokumentalistów: Karel Koula **11.15** Ogrody świata z Audrey Hepburn **11.40** Na pływalni z J. Flegrem **12.10** Folklorika **12.35** Chcesz mnie? **12.50** Groteski - Charlie Chaplin **13.00** Geografia świata: Życie w pampie **13.15** Królestwo natury **13.45** Malawi - jezioro gwiazd **14.35** Przygody nauki i techniki **15.20** Życiu na ratunek **15.40** Tragiczna kolizja **16.30** Film 2013 **17.00** Planeta YÓ **18.15** Zaczarowane przedszkole **18.45** Wieczorynka **18.50** Dookoła świata z Willim Fogiem (s. anim.) **19.15** Herkules (s.) **19.40** Podróż w kosmos **19.50** Wiadomości w j. migowym **20.00** Cudowna planeta: Na ptasich skrzydłach dookoła świata **20.55** Kosmos: Kosmiczne katastrofy **21.45** Mroczny przedmiot pożądania (film) **23.25** TVC Live: Neřez i Marie Rottrová **0.25** Queer Belarus **0.50** Półmrok.

 NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **9.00** Ulica (s.) **9.50** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **11.05** Dwóch i pół (s.) **11.25** Powrót do szkoły (s.) **11.50** Tescoma ze smakiem **12.00** Południowe wiadomości **12.35** We dwoje raźniej (s.) **13.00** Morski patrol (s.) **13.50** Wzór (s.) **14.45** Dowody zbrodni (s.) **15.40** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **16.35** Dwóch i pół (s.) **17.00** Południowe wiadomości **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości **20.20** Młyn Habermanna (film) **22.25** Mission: Impossible II (film) **0.35** Czarna msza (film).

 PRIMA

6.10 Policja Hamburg (s.) **7.10** Pan Złota Rączka (s.) **8.00** M.A.S.H. (s.) **8.45** Nakryto do stołu! **9.40** Napisała: morderstwo (s.) **10.45** Julie Lescaut (s.) **12.50** Policja Hamburg (s.) **13.50** Powrót komisarza Rexa (s.) **14.50** Strażnik Teksasu (s.) **15.50** Zagubione serca (film) **18.00** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.40** Reporterzy po twojej stronie **19.55** VIP wiadomości **20.15** Julie Lescaut (s.) **22.15** Show Jana Krausa **23.25** Cóрка mojego szefa (film) **1.15** Ludzie-koty (film).

KALKULATOR PALIWOWY

Ceny paliw na stacjach z dnia 17. 4. 2013

Bielsko-Biała, CH Auchan	
E95	5,36 zł
ON	5,29 zł
LPG	2,30 zł
Cieszyn, Statoil	
E95	5,72 zł
ON	5,69 zł
LPG	2,52 zł
Cieszyn, Neste	
E95	5,65 zł
ON	5,62 zł
Zebrzydowice, Orlen	
E95	5,57 zł
ON	5,47 zł
LPG	2,47 zł
Czeski Cieszyn, Shell	
E95	36,40 kc
ON	36,50 kc (mar)

 TV POLONIA

PIĄTEK 19 kwietnia

6.10 Warto kochać **7.00** Być pastorem - Renata Ostryk **7.30** Między nami bocianami **8.00** Pytanie na śniadanie **11.00** Polonia 24 **11.40** Wszystko przed nami (s.) **12.05** Barwy szczęścia (s.) **12.35** Wiadomości **12.50** M jak miłość (s.) **13.45** Wszystko po krakowsku - Koncert dla Piotra S.: 45-lecie Piwnicy pod Baranami **14.20** Ikona na drogę **15.10** Notacje - Władysław Bartoszewski **15.25** Złotopolscy (s.) **16.00** Hala odlotów - Niewygodne tematy w debacie publicznej **16.55** Wszystko przed nami (s.) **17.30** Teleexpress **17.55** 17. Przystanek Woodstock 2011 - Piotr Bukartyk **18.55** Ex Libris **19.15** Barwy szczęścia (s.) **20.00** Wiadomości **20.50** Na dobre i na złe (s.) **22.00** Polonia 24 **22.45** Rajski ptak.

SOBOTA 20 kwietnia

6.35 Złotopolscy (s.) **8.55** Polonia 24 **9.40** Sposób na Alcibiadesa **10.50** Załoga Eko II **11.20** Pogranicze w ogniu **12.30** Pamiętaj o mnie **12.50** Ojciec Mateusz (s.) **13.45** Na dobre i na złe (s.) **14.45** Wiera Gran **16.00** Kulturalni PL **17.00** Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka **17.30** Teleexpress **17.55** M jak miłość (s.) **18.50** Zagadkowa blondynka (s.) **20.00** Wiadomości, sport, pogoda **20.40** Tajemnica twierdzy szyfrów (s.) **21.35** Pamiętaj o mnie **22.00** Polonia 24 **22.30** Dom **0.15** Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka **0.50** M jak miłość (s.).

NIEDZIELA 21 kwietnia

6.00 Wszystko przed nami (s.) **8.25** Polonia 24 **8.55** Awantura o Basię (s.) **9.30** Ziarno **10.05** Daleko od szosy **11.30** Pamiętaj o mnie **11.50** Między ziemią a niebem **12.00** Regina Coeli **12.10** Między ziemią a niebem **12.35** Polonia w Komie - USA Dżordżyk kolacja **12.45** Pod Tatrami **13.00** Transmisja Mszy Świętej z kościoła pw. św. Mikołaja w Wolinie **14.20** Dom (s.) **16.05** Wideoteka dorosłego człowieka **16.55** Dzika Polska - Lasy pełne życia - Światowa unia żubrów **17.30** Teleexpress **17.50** M jak miłość (s.) **18.45** Wszystko po krakowsku - Krakowscy Artyści dla Krakowa: Koncert z okazji 750-lecia lokacji Krakowa **19.15** Szlakiem gwiazd - Daniel Olbrychski **20.00** Wiadomości **20.40** Nad rozlewiskiem... (s.) **21.35** Pamiętaj o mnie **22.00** Tygodnik.pl **22.55** Wideoteka dorosłego człowieka **23.55** Cudowne miejsca: Wielkie Sanktuarium Polski - Licheń **0.25** Załoga Eko II - Gmina pełna ekologów.

PONIEDZIAŁEK 22 kwietnia

6.10 17. Przystanek Woodstock 2011 - Piotr Bukartyk **7.05** Las bliżej nas **7.25** Szaleństwo Majki Skowron **8.00** Pytanie na śniadanie **10.55** Tygodnik.pl **11.40** Wszystko przed nami (s.) **12.05** Barwy szczęścia (s.) **12.35** Wiadomości **12.50** Nad rozlewiskiem... (s.) **13.45** Sztuka życia - Beata Ścibakówna **14.10** Notacje - Notacje katyńskie **14.25** Dzika Polska - Lasy pełne życia **14.55** Polskie ślady w Bułgarii **15.30** Złotopolscy (s.) **16.05** Jak to działa - program popularnonaukowy **16.35** Klimaty i smaki **16.55** Wszystko przed nami (s.) **17.30** Teleexpress **17.50** Okrasa łamie przepisy - Na półów stynki **18.25** Naszaarmia.pl **18.50** Cafe Historia - Nowa interpretacja „Kamieni na szaniec” **19.15** Barwy szczęścia (s.) **20.00** Wiadomości **20.45** Chichot losu (s.) **22.00** Polonia 24 **22.45** Tygodnik Gospodarczy **23.20** Tomasz Lis na żywo **0.20** Naszaarmia.pl **0.45** Wszystko przed nami (s.).

Pływanie to ich pasja

Kolejne Mistrzostwa Szkół Podstawowych w Pływaniu już za nami. We wtorek w Szkole Podstawowej im. Stanisława Hadyny w Bystrzycy uczniowie z całego regionu walczyli o medale i puchary.

Dziewczyny i chłopcy rywalizowali w swoich kategoriach wiekowych w stylu klasycznym i kraulu. Na zakończenie odbyła się też sztafeta, w której startowały drużyny z poszczególnych placówek. Wśród uczestników znaleźli się uczniowie z podstawówek z Czeskiego Cieszyna, Bystrzycy, Trzyńca, Lutyni Dolnej, Karwiny oraz Wędrzyni. Nad prawidłowym przebiegiem zawodów czuwał sędzia główny Ivo Konvička.

– Tym razem była trochę inna formuła zawodów, ponieważ nie rozpoczynaliśmy od samego rana. Spowodowały to pewne problemy natury

Drużyna z Karwiny tuż przed startem w sztafecie.

Najlepsze drużyny w sztafecie ledwo zmieściły się na podium.

technicznej, ale wydaje mi się, że to przesunięcie nie wpłynęło na jakość imprezy – powiedział „Głowski Ludu” Roman Wróbel, dyrektor bystrzyskiej podstawówki.

Za sukces zawodów odpowiada sprawdzony sztab organizacyjny. Nic

dziwnego, zwłaszcza że zawody odbyły się już po raz dwunasty. – To są sprawdzeni ludzie. Można powiedzieć, że jest to pewna orkiestra, która gra swój utwór – dodaje dyrektor.

Bezpośrednio po zakończeniu pływackich zmagani zostały ogłoszone

wyniki (opublikujemy w sobotę) wraz z ceremonią uhonorowania zwycięzców. My z kolei zapraszamy na naszą stronę www.glosludu.cz, gdzie można znaleźć fotoreportaż z tegorocznych zawodów.

MARCIN WIECZOREK

W SKRÓCIE

W KARWINIE EKSTRALIGA W SZACHACH. Dziewięć lat czekał karwiński szachiści na powrót do ekstraklasy. Awansować udało się w tym sezonie, a do sukcesu przyczynił się zespół w składzie: Marián Jurčík, Jaroslav Sobek, Jaromír Canibal, Petr Poloch, Jaroslav Olšar, Pevl Šimáček, Jozef Michenka, Ernest Gibiec i Josef Lys.

KŁODA: BORYKAMY SIĘ Z KONTUZJAMI. Rugbiści Hawierzowa w wiosennym sezonie nie mogą złapać optymalnej formy. Podopieczni trenera Radomira Klody przegrali wszystkie trzy spotkania, punkty stracili także w ostatniej kolejce ekstraklasy z Rżyczanami. Fatalna passa przełożyła się rzecz jasna na spadek w tabeli, aż na same dno. – Borykamy się z kontuzjami, a wtedy trudno wystawić do meczu najsilniejszy skład – skomentował zniżkę formy Kloda. Rżyczan bez większych problemów pokonał hawierzowskich zawodników 72:17, kurtynę można było zwinąć w Hawierzowie już po pierwszej połowie. Najwięcej punktów w hawierzowskim zespole zdobyli: Badura 5, Veselý 5, Wantulok 5, Lerach 2. Hawierzów: Sittke, Kokinda, Fajkus, Wantulok, Olšanský, Macháček, Procházka, Lerach, Břenek, Tomčík (Aberle), Badura, Hanák, Veselý, Harenčák, Kozubík (Čtvrtek).

MONTE CARLO: JANOWICZ ZA BURTA. Jerzy Janowicz (24. w rankingu ATP) w swoim pierwszym w tym roku meczu na korcie ziemnym przegrał z Kevinem Anderssonem (26. ATP) 5:7, 6:7 w pierwszej rundzie turnieju ATP Masters 1000 w Monte Carlo.

POLSKI MARATOŃCZYK O ZAMACHU W BOSTONIE. – Poniedziałkowy maraton w Bostonie był dobrze zabezpieczony – uważa jego uczestnik Sławomir Żaglewski. Jest wstrząśnięty zamachem bombowym, w którym zginęły trzy osoby, a ponad 170 zostało rannych, ale nie odstraszy go to od udziału w kolejnych takich biegach. – Byliśmy w szoku, że coś takiego mogło się wydarzyć. Jeden wybuch nastąpił przy samej mecie, a drugi około sto metrów dalej, w pobliżu miejsca, gdzie akurat wcześniej stała moja rodzina – dodaje. Najlepszym spośród Polaków na mecie Boston Marathonu był warszawianin Bartosz Olszewski, który przybiegł na 114. miejscu uzyskując czas 2:33.40. (Opr. jb)

HOKEIŚCI HAWIERZOWA WYWALCZYLI AWANS DO I LIGI

Jak Feniks z popiołów

Los tak chciał. Hokeiści Hawierzowa z przysłowiowego sportowego dna powstał w wielkim stylu. Klub, któremu jeszcze trzy lata temu po problemach finansowych nikt nie wróżył świetnej przyszłości, odrodził się jak mitologiczny Feniks z popiołów. Zespół zbudowany wokół menedżera Martina Potočného i trenera Tomáša Potěšila wywalczył awans do I ligi – drugiej najwyższej klasy rozgrywek w RC. Hawierzowianie o awansie przesądziła w piątym barażowym meczu, wygranym z Techniką Brno 4:1.

W przeszłości hawierzowski hokej znajdował się nawet na ekstraklasy mapie RC, ale sukces w postaci awansu do I ligi smakuje także wyśmienicie. Konkurencja w II lidze jest ogromna i nie wystarczy tylko wygrać fazę zasadniczą. Kluczowe są baraże, w których liczy się aktualna sportowa forma i odrobina szczęścia. Te dwa czynniki w Hawierzowie wypaliły z mocą silnika Ferrari. – Posiadamy zespół chyba idealnie poukładany. Przeplata się w nim doświadczenie z młodzieńczym entuzjazmem – stwierdził szczęśliwy szkoleniowiec Tomáš Potěšil. – Ten sezon był bardzo ambitny, bo postawiliśmy sobie bardzo odważny cel, awansować do I ligi. Nasi kibice, przyzwyczajeni do ekstraklasy, ale też długoletniej gry w I lidze, zasługują na klasowy hokej – podkreślił hawierzowski trener.

Hawierzowianie wracają do I ligi po trzech latach spędzonych w grupie wschodniej II ligi, dokąd trafili z powodu kłopotów finansowych.

Ówczesny pierwszoligowy HC Panthers Hawierzów nie dograł sezonu 2009/2010, rezygnując z rywalizacji po bolesnej analizie ekonomicznej. – Nad klubem unosiło się wtedy widmo krachu, ale na całe szczęście najgorszy scenariusz się nie wypełnił. Rozpoczęliśmy od zera, z nowymi ludźmi, którym zależało na dobrym i czystym wizerunku hawierzowskiego hokeja – powiedział Martin Potočný, obecny menedżer sportowy AZ Hawierzów, w jesiennym sezonie jeszcze etatowy napastnik klubu.

Faza barażowa wprawdzie jeszcze nie dobiegła do końca, ale AZ już na trzy kolejki przed końcem zapewnił sobie udział w gronie pierwszoligowych zespołów. Spotkania z Tábořem, Písek i Bero-unem będą więc okazją do wypróbowania rezer-

wowych zawodników i nietypowych wariantów gry.

JANUSZ BITTMAR

HAWIERZÓW TECHNIKA BRNO

4:1

Tercje: 2:0, 2:1, 0:0. Bramki i asysty: 1. Bursík, 15. Kolařík (Pechanec, Kanko), 35. Říčka (Maruna, J. Daneček), 37. J. Daneček (Říčka, Klimša) – 39. Hnilčík (Odehnal). Hawierzów: L. Daneček – Prokop, Vydra, Krisl, Hegegy, Rimmel, M. Zientek, Hartmann, Graca – J. Daneček, Říčka, Klimša – Maruna, Bursík, Matějka – Kanko, Pechanec, Kolařík – Pavlas, Mráz, Kotala.

Hokeiści Hawierzowa wracają na pierwszoligową mapę RC.

MECZE HAWIERZOWA W BARAŻACH

Technika Brno – Hawierzów 1:3, Hawierzów – Tábor 8:0, Písek – Hawierzów 1:3, Hawierzów – Beroun 4:1, Hawierzów – Technika Brno 4:1; w planie: Tábor – Hawierzów (20. 3.), Hawierzów – Písek (22. 4.), Beroun – Hawierzów (24. 4.).

Fot. MICHAŁ POLAK

BIEGIEM PO »REVITAL PARKU«

Rywalizacja na wysokim poziomie, wielkie emocje i sportowa atmosfera czekają na mieszkańców obu Cieszyń w najbliższą niedzielę. Tego dnia miłośnicy biegów będą mogli spróbować swoich sił w Cieszyńskim Fortuna Biegu, pokonując 10-kilometrową trasę już po raz piąty.

– W tym roku szykują się zmiany – mówi wiceburmistrz Cieskiego Cieszyna, Stanisław Folwarczny. – Przede wszystkim w odróżnieniu od poprzednich edycji wykorzystamy w pełni nową kładkę sportową przy Parku Adana Sikory, a trasa pobiegnie także przez cały park. Nie będzie już zatem pięciu okrążeń trasy między obu mostami. To nam komplikowało życie. Bo jeśli biegaczy było około pięćsetki, to trzeba było zatrzymywać ruch na mostach – wyjaśnia wiceburmistrz. (kor)